

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31P/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121201056
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121201056.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého L. L., O. XX.XX.XXXX, bytom u otca, dieťa rodičov matky - L. L., O. XX.X.XXXX, Z. V. Z. a otca - E. L., O. XX.X.XXXX, Z. V. Z., Z. Č. V. K. XX, Z., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

I. Súd do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 19P/3/2020 n a r i a ě u j e toto neodkladné opatrenie:

Matka je p o v i n n á s účinnosťou od 1.3.2021 prispievať na výživu maloletého L. sumou vo výške 100,- eur mesačne vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca.

II. Vo zvyšku súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

III. Súd p o u č u j e matku a otca, že môžu podať na súd návrh na začatie konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu manželstva.

IV. Súd maloletému L. u s t a n o v u j e za opatrovníka pre toto konanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava.

odôvodnenie:

1. Dňa 25.2.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca maloletého na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal s účinnosťou od 1.3.2021 určiť na maloletého výživné zo strany matky v sume 250,- eur mesačne, na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci rozvodu s matkou maloletého.

2. Návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletého sú v súčasnosti v rozvodovom konaní, ktoré sa vedie pod sp. zn. 19P/3/2020. Súdne pojednávanie v danej veci bolo niekoľkokrát odročené pre pandemickú situáciu. Neodkladné opatrenie otec žiada, lebo chce chrániť práva dieťaťa, keď matka odišla zo spoločnej domácnosti v októbri 2020, na výživu maloletému prispievala nepravidelne a v rôznej výške. Od decembra 2020 si neplní vyživovaciu povinnosť vôbec, syna nekontaktuje a nejaví o neho záujem. Otec sa s ňou nevie skontaktovať, nemá o nej žiadnu vedomosť, žije túlavým spôsobom života. Otec má z dôvodu starostlivosti o maloletého sťaženú situáciu pri hľadaní si zamestnania. Momentálne je nezamestnaný, vo februári 2021 dostal poslednú podporu v nezamestnanosti. Maloletý chodí do prvého ročníka, dosahuje výborné vyučovacie výsledky. Vyučovanie prebieha dištančnou formou, a preto je otec nútený mu poskytovať celodennú starostlivosť, na jeho výchovu je sám.

3. Súd v rámci rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vykonal dokazovanie navrhovateľom predloženými listinami, a to rodným listom maloletého, lustráciou rodičov v Registri obyvateľov a Sociálnej poisťovni, ako aj oboznámením pripojených spisov a spisu sp zn. 19P/3/2020.

4. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 15.6.2020 v konaní o rozvod rodičov maloletého (sp.zn. 19P/3/2020) vyplýva, že súd mal za preukázaný trvalý a vážny rozvrat manželstva s nemožnosťou obnovenia spolužitia, matka súhlasila so zverením maloletého otcovi, s tým, že by naňho prispievala sumou vo výške 100,- eur mesačne. Rodičia boli ochotní uzatvoriť rodičovskú dohodu uvedeného znenia, pričom k jej schváleniu nedošlo z dôvodu pochybností procesného opatrovníka maloletého o schopnosti otca zabezpečiť maloletému riadnu starostlivosť a prebiehajúcich konaní o uloženie výchovného opatrenia a o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Zo správy ÚPSVaR Trnava zo dňa 30.10.2020 (spis sp.zn. 31P/29/2020) a zo dňa 30.12.2020 (spis sp. zn. 19P/3/2020), vyplýva, že procesný opatrovník má, vzhľadom na aktuálnu situáciu v rodine za to, že otec dokáže zabezpečiť maloletému riadnu starostlivosť.

5. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 328 ods. 2 druhá veta CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 337 ods. 1,2 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje (1). Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia (2).

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, ods. 3 každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ods. 4 pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, ods. 5 pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

6. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba zväčša predbežnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto dočasná úprava sa musí javiť ako naliehavá. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloletého. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, záujem maloletého dieťaťa. Výživné v nevyhnutnej miere predstavuje inštitút umožňujúci zabezpečiť maloletým deťom dočasne finančné prostriedky zo strany rodiča, ktorý nemá dieťa vo faktickej starostlivosti aspoň v rozsahu umožňujúcom pokrytie ich základných nevyhnutných výdavkov, a to formou nariadenia neodkladného opatrenia. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v zmysle § 366 CMP neurčuje súd výšku výživného v rozsahu zodpovedajúcom odôvodneným potrebám maloletého a celkovým schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča, ale len v nevyhnutnej výške v rozsahu, ktorý umožňujú osvedčené majetkové a príjmové pomery povinnej osoby.

7. Otec maloletého sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal neodkladnej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému, s odôvodnením, že o maloletého sa stará sám a matka na maloletého od decembra 2020 nijako neprispieva. Po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia a po vykonanom dokazovaní, dospel súd k záveru, že je potrebné dočasne upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletému, čo do platenia výživného matkou na maloletého, avšak v nevyhnutnej miere, nie v rozsahu navrhovanom otcom.

8. Rodičia maloletého spolu aktuálne nežijú, keď matka sa v októbri roku 2020 z domácnosti odsťahovala, otec o nej nemá žiadnu vedomosť, o maloletého sa stará sám, pričom aktuálne si hľadá prácu (ktoré tvrdenia otca osvedčuje i správa ÚPSVaR z 30.10.2020 - čl. 57 spisu sp. zn. 31P/29/2020). Z lustrácie v Registri obyvateľov súd zistil, že matka má okrem maloletého L. ešte jedno dieťa, a to plnoletú Y. Z., M. X. E. XXXX ukončila strednú školu maturitou, na vysokú školu sa nechystala (výsluch matky - zápisnica o pojednávaní dňa 26.5.2020 vo veci sp zn. 11P/9/2020 - čl. 80). V konaní sp. zn. 19P/3/2020 na pojednávaní dňa 15.6.2020 matka uviedla, že iné vyživovacie povinnosti okrem maloletého nemá (zápisnica zo dňa 15.6.2020 čl. 18). Z lustrácie Y. Z., O.. XXXX, v Sociálnej poisťovni (čl. 14), súd zistil, že menovaná je od septembra 2020 riadne zamestnaná s vymeriavacím základom prevyšujúcim sumu 800,- eur. Otec okrem maloletého inú vyživovaciu povinnosť nemá. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni rodičov (čl. 8-12) vyplýva, že otcovi sa skončil posledný pracovný pomer dňa 27.7.2020. Otec si aktuálne prácu hľadá, pričom hľadanie mu sťažuje celodenná starostlivosť o maloletého a jeho dištančné vzdelávanie. Matka je čerstvo zamestnaná v spoločnosti U., F.E..D., od 24.1.2021, výška príjmu z pracovného pomeru nie je z lustrácie zrejmalá. Predtým pracovala v spoločnosti W., s.r.o., a to od 9.6.2020 do 28.7.2020 a od 7.8.2020 do 30.10.2020, pričom vymeriavací základ v hrubom sa pohyboval od 210,- do 290,- eur. Zo zápisnice o pojednávaní dňa 15.6.2020 v konaní sp. zn. 19P/3/2020 vyplýva, že matka v danom konaní súhlasila so zverením maloletého otcovi, a sama navrhovala výživné vo výške 100,- eur mesačne. Bývala v danom čase v hoteli O., mesačne platila za bývanie okolo 300,-eur. Uviedla, že je živnostníčka od roku 2017, ale v máji robila len tri dni. Príjem zo živnosti po odrátaní výdavkov bol asi 800,- eur. V čase pojednávania predmet živnosti už nevykonávala, pracovala ako predavačka na základe dohody, a to od 9.6.2020 na dobu určitú, a to v trvaní jeden rok, s príjmom 500-600 eur mesačne. Iné skutočnosti ohľadne aktuálnych pomerov, možností a schopností matky súd nezistil. Súd tak mal za osvedčené, že v roku 2020 sama matka navrhovala určenie výživného na maloletého vo výške 100,- eur mesačne, aktuálne je zamestnaná, príjem ešte nie je zrejmalý, ale vzhľadom na výšku minimálnej mzdy v čistom v tomto roku (508,- eur) má súd za to, že prispievať na maloletého aspoň sumou 100,- eur mesačne, ktorú sama pred pár mesiacmi navrhovala, bude v jej možnostiach a schopnostiach. Súd nemohol určiť výživné v otcom požadovanej sume, keď nemal osvedčené pomery matky, ktoré by úhradu takého výživného matke umožňovali. Súčasne má za to, že sumou 100,- eur mesačne budú pokryté nevyhnutné výdavky na maloletého, pričom neodkladným opatrením je možné uložiť povinnosť platiť výživné len v nevyhnutnej miere, keď v rámci rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia nemohol súd vykonávať komplexné dokazovanie ohľadom zistenia osobných, príjmových a majetkových pomerov rodičov a odôvodnených potrieb maloletého. Súd má za to, že za danej situácie, je potrebné a v záujme maloletého určiť stabilnú sumu výživného (aspoň nevyhnutného), ktoré má povinný rodič platiť, a to aj s poukazom na otcom uvádzanú skutočnosť, že v súčasnosti nemá prácu, pričom hľadanie novej mu sťažuje celodenná starostlivosť o maloletého ako i jeho dištančné vyučovanie.

9. Trvanie tohto neodkladného opatrenia súd podľa § 330 ods. 1 CSP časovo obmedzil v zmysle návrhu otca právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 19P/3/2020 o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode. Vo výroku III. súd zároveň poučil matku a otca, že môžu podať na súd návrh za začatie konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu manželstva. Nakoľko súd nevyhovел návrhu otca v celom rozsahu, vo výroku II. rozhodnutia návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zostávajúcej časti, ktorej vyhovené nebolo, zamietol.

10. Podľa § 30 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

Podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Podľa § 31 ods. 3 ZR, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

Podľa § 31 ods. 4 ZR, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

Podľa § 68 ods. 1 a 2 CSP, v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. (1) Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje. (2)

Podľa § 69 CSP, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

11. V zmysle citovaných ustanovení súd ustanovil maloletému vo výroku IV. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať jeho záujmy v tomto konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa bydliska maloletého miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, keďže návrh na ustanovenie blízkej osoby za opatrovníka podaný nebol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Toto rozhodnutie je vykonateľné doručením.